

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1

INNOVATIVE LEADERSHIP OF TEACHERS IN EDUCATION EFFICIENCY GROUP
OF SPECIAL EDUCATION CENTER NETWORK GROUP 1

จามร ชูสกุล¹, รวีวรรณ กลิ่นหอม, และธัญธรณ์ อมรภิณโย

Jamorn Choosakul¹, Raviwan Klinhom and Thanyathorn Amornkitpinyo

วิทยาลัยนวัตกรรมการทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

College of Innovation and Education, St. John's University, Thailand

E-mail ; armjamorn7777@gmail.com¹

Received 27 April 2023; Revised 2 August 2024; Accepted 2 August 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริม 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 จำแนกตามสาขาวิชาเอก และประสบการณ์การทำงาน โดยนำแนวคิดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ Marron and Cunniff (2014) มาเป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ เพราะแนวคิดของ Marron and Cunniff เป็นแนวคิดที่มีความครอบคลุมแนวคิดของนักวิชาการท่านอื่นๆ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ปีการศึกษา 2565 และเลือกตัวอย่าง 270 คนโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบมีสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ 2) ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีสาขาวิชาเอกต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ครู กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา;

Abstract

This exploratory research's objectives were to 1) investigate the innovation leadership of teachers in centers network group, and 2) to compare innovation leadership of teachers in educational efficiency group of special education center network group 1 classified by major

and work experience. The study had adapted the concept of innovation leadership factors from Marron and Cunniff (2014) as its framework, because this concept had covered other academic researchers' concepts. The population and sample were teachers in educational efficiency group of special education centers network group 1 in the semester B.E. 2565 and selected 270 teachers by proportional stratified random sampling. Questionnaire was implemented as the research tool and statistics used to analyze the data were; mean, standard deviation, independent t-test and one-way ANOVA.

The results showed that: 1) the innovation leadership of teachers in educational efficiency group of special education centers network group 1 was at high level. Including 'innovation creativity', which has the highest average. And 2) teachers in educational efficiency group of special education centers network group 1 with different work experience had different innovation leadership at significance level of .05 and teachers with different major had different innovation leadership at non-significance level of .05.

Keywords: Innovation leadership; Teachers; Educational efficiency group

บทนำ

จากภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมปัจจุบันในหลายๆ ด้าน ทั้งการเติบโตของด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ที่ส่งผลทำให้สังคมในปัจจุบันเป็นสิ่งแห่งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย รวมถึงการเปลี่ยนแปลงระดับความต้องการของบุคคลซึ่งส่งผลให้ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปัจจุบันเองมีการเตรียมความพร้อมรับมือในการบริหารจัดการองค์กรให้ดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างยั่งยืน และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นองค์กรมีการปรับตัวในการนำนวัตกรรมมาใช้ที่เปรียบเสมือนเครื่องมือผลักดันงานขององค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ ดังนั้นผู้นำจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในการประยุกต์วิธีการคิด วิธีการทำงานให้เกิดความชำนาญ เพื่อสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพพร้อม และประสานงานให้เกิดความร่วมมือของสมาชิกแบบยั่งยืนภายในองค์กร (Yuenying, P., 2020)

กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทและหน้าที่ให้การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่เมื่อทราบว่ามี ความบกพร่องโดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ หรือฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เน้นหลักการมีส่วนร่วมและการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว โดยคณะกรรมการหรือทีมจะประกอบไปด้วยบุคลากรหลากหลายสาขาวิชาชีพรวมทั้งครอบครัวมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการ ร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่จะพัฒนาเด็ก พร้อมทั้งได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการ เทคนิคการช่วยเหลือและการดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการรับบริการทางการศึกษาพิเศษร่วมกัน และการตัดสินใจที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการประเมินผลทั้งระหว่างการให้บริการและหลังการให้บริการช่วยเหลือโดยคำนึงถึงความต้องการพิเศษของบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละคนเป็นหลัก โดยผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้กับ

เด็กพิการในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาที่หลากหลายให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลจากสื่อดิจิทัลได้ง่ายมากขึ้น (Special Education Administration Office, 2022)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative leadership) เป็นคุณลักษณะของผู้นำที่ใช้กระบวนการของการสร้างสรรค์บริบททางนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร การสร้างบทบาทการเป็นผู้นำนวัตกรรมและการใช้บทบาทผู้นำนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการกำหนดโครงสร้างการตัดสินใจ (Porter-O'G.T., & Malloch, K., 2010) รวมไปถึงการแสดงออกของผู้นำที่มีความสามารถในการเข้าถึงปัญหาหรือโอกาสที่สลับซับซ้อน และค้นพบแนวทางในการดำเนินการใหม่ๆ หรือไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีความฉลาดทางนวัตกรรม เพื่อช่วยให้สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริงได้ดีขึ้นและช่วยให้เกิดนวัตกรรมในองค์กรมากขึ้น (Weiss, S. D. & Legand, P. C., 2011) ผู้นำเชิงนวัตกรรมจะสามารถการสังเคราะห์รูปแบบภาวะนำต่างๆ อย่างหลากหลายในการที่จะมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้คิดเพื่อจะผลิตผลงาน และการให้บริการอย่างสร้างสรรค์ (Adjei, D., 2013) ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยได้นำแนวคิดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ Marron, J. M., & Cunniff, D. (2014) มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการวิจัย ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม และด้านการมีกลยุทธ์นวัตกรรม เนื่องด้วยแนวคิดที่มีความครอบคลุม และสามารถเข้าใจถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีส่วนสำคัญที่ทำให้ครูผู้สอนเกิดการเปลี่ยนแปลง และเกิดการพัฒนาศึกษาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ที่มีบุคลากรหลากหลายวิชาชีพ ได้แก่ ครูการศึกษาพิเศษ ครูฝึกพูด ครูคอมพิวเตอร์ นักสังคมสงเคราะห์ นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัด แพทย์แผนไทย เป็นต้น ซึ่งจะเน้นการพัฒนาผู้นำเป็นส่วนสำคัญ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นหนึ่งในหัวข้อที่ครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 จะต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะ และคุณลักษณะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 เพื่อข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1
- 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 จำแนกตามสาขาวิชาเอก และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีสาขาวิชาเอก และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

Marron, J. M., & Cunniff, D. (2014) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมนั้นจะต้องประกอบด้วยดังนี้

1. การมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสวงหาความคิดใหม่ๆ วิธีการใหม่ๆ ในการทำงาน สามารถมองปัญหาได้หลายมุมมอง มองปัญหาให้เป็นโอกาสในการพัฒนาตัวเองและครู เข้าใจสิ่งแวดล้อมได้ดี และเปิดโอกาสรับฟังผู้อื่น ประกอบด้วย 1) มีจินตนาการ 2) การยืดหยุ่นปรับตัว และ 3) การมีส่วนร่วมของคนในทีม

2. การมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม หมายถึง การสร้างภาพอนาคตที่มุ่งหวังไว้ให้ประสบความสำเร็จ สามารถกำหนดบทบาทองค์การได้อย่างชัด รับฟังความคิดเห็น เข้าใจถึงบริบทของโรงเรียนทำให้ครู และบุคลากรยอมรับ และเชื่อถือเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) การสร้างวิสัยทัศน์นวัตกรรม 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์นวัตกรรม และ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์นวัตกรรม

3. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของครูแสดงให้เห็นถึงกระบวนการทำงานที่ทำให้ครูยอมรับ เชื่อถือในวิสัยทัศน์ที่สร้างขึ้น กระตุ้น จูงใจให้ครูทำงาน ครูมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้ตามเห็นคุณค่าของตัวเอง ประกอบด้วย 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) ความเป็นปัจเจกบุคคล และ 4) การกระตุ้นทางปัญญา

4. การมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของครูมีความต้องการที่จะบริหารงานในสภาวะใหม่ๆ เพื่อทำให้เกิดประสิทธิผลต่อตัวผู้นำ ผู้ตาม และองค์การเพื่อที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ตามในการทำงาน และสร้างแรงผลักดันให้ผู้ตามทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และผู้นำต้องเป็นแบบอย่างและมีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ เพื่อที่จะพาองค์การไปสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) การกล้าเปลี่ยนแปลง 2) การมีความกล้าท้าทาย และ 3) การมีความรับผิดชอบ

5. การมีกลยุทธ์นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลในอนาคตถึงมุมมองในการทำนายอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ และมีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์หรือกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อนำองค์การไปสู่วิสัยทัศน์หรือเป้าหมายที่กำหนด

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือคุณลักษณะของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ที่แสดงออกถึงความสามารถของตนเอง ในการขับเคลื่อนให้บุคคลเกิดความคิดและสร้างแนวทางการดำเนินงานใหม่ๆ หรือให้เกิดการสร้างนวัตกรรมให้กับองค์กร และนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) การมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม 3) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) การมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม 5) การมีกลยุทธ์นวัตกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

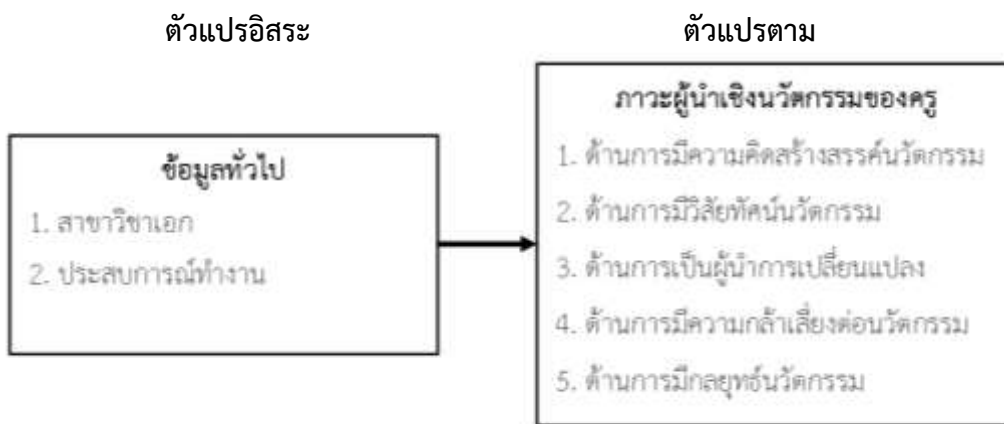
สุริยา สรวงศิริ (Suangsri, S., 2021) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู มี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม และการนำวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ 2) การสร้างเครือข่ายเชิงนวัตกรรม ได้แก่ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม การมีนวัตกรรมการสอน การมีระบบพี่เลี้ยง และการจัดสภาพแวดล้อม 4) การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ได้แก่ การคิดริเริ่ม การคิดยืดหยุ่น และการคิดแบบบูรณาการ

สุวิมล ต้นสิงห์ (Tansingh, S., 2021) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิง

นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ Marron, J. M., & Cunniff, D. (2014) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) การมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม 3) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) การมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม 5) การมีกลยุทธ์นวัตกรรม เป็นตัวแปรตาม และข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ สาขาวิชาเอก ประสบการณ์การทำงาน เป็นตัวแปรอิสระ ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 6 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 322 คน (Office of Special Education Administration, 2022)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ปีการศึกษา 2565 รวมจำนวน 270 คน และเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบมีสัดส่วน

เครื่องมือในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชาเอก และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม 3) ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) ด้านการมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม และ 5) ด้านการมีกลยุทธ์นวัตกรรม

การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิดของการวิจัย นำเสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา หลังจากนั้นส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ผลการหาค่า IOC = 0.8 มี 5 ข้อ และ IOC = 1.0 มี 56 ข้อ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จัน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 จากนั้นผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 270 ฉบับ ถึงครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ด้วยตนเอง แล้วขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามตอบกลับทั้งสิ้น 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และความสมบูรณ์ทั้งหมด สามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชาเอก และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 โดยตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ใช้สถิติ t-test และตัวแปรอิสระที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ สาขาวิชาเอก และประสบการณ์ทำงาน ใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 โดยภาพรวมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านการมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีกลยุทธ์นวัตกรรม และด้านการมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม ซึ่งทุกด้านอยู่ในระดับมาก รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.47	0.43	มาก
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม	4.20	0.60	มาก
3. ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.37	0.50	มาก
4. ด้านการมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม	4.39	0.51	มาก
5. ด้านการมีกลยุทธ์นวัตกรรม	4.25	0.55	มาก

รวม	4.33	0.46	มาก
-----	------	------	-----

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1

ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ที่มีสาขาวิชาเอกต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 จำแนกตามสาขาวิชาเอก

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	n	\bar{X}	S.D.	Source of variance	ss	df	MS	F	Sig	Post Hoc
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม										
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ	96	4.55	0.41	ระหว่างกลุ่ม	1.495	2	.747	3.969	.020	1>2
วิชาเอกสหวิชาชีพ	35	4.32	0.36	ภายในกลุ่ม	50.284	267	.188	*		
วิชาเอกอื่น ๆ	136	4.46	0.47	ผลรวม	51.779	269				
ด้านการมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม										
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ	96	4.21	0.66	ระหว่างกลุ่ม	1.056	2	.528	1.445	.238	-
วิชาเอกสหวิชาชีพ	35	4.05	0.48	ภายในกลุ่ม	97.593	267	.366			
วิชาเอกอื่น ๆ	136	4.23	0.60	ผลรวม	98.649	269				
ด้านการเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง										
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ	96	4.46	0.50	ระหว่างกลุ่ม	1.255	2	.628	2.480	.086	-
วิชาเอกสหวิชาชีพ	35	4.33	0.41	ภายในกลุ่ม	67.576	267	.253			
วิชาเอกอื่น ๆ	136	4.31	0.53	ผลรวม	68.831	269				
ด้านการมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม										
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ	96	4.46	0.56	ระหว่างกลุ่ม	.839	2	.420	1.571	.210	-
วิชาเอกสหวิชาชีพ	35	4.29	0.40	ภายในกลุ่ม	71.338	267	.267			
วิชาเอกอื่น ๆ	136	4.37	0.52	ผลรวม	72.177	269				
ด้านการมีกลยุทธ์นวัตกรรม										
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ	96	4.22	0.53	ระหว่างกลุ่ม	.109	2	.055	.179	.83	-
วิชาเอกสหวิชาชีพ	35	4.24	0.52	ภายในกลุ่ม	81.169	267	.304		6	
วิชาเอกอื่น ๆ	136	4.27	0.58	ผลรวม	81.278	269				
ภาพรวม										
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ	96	4.38	0.46	ระหว่างกลุ่ม	.521	2	.260	1.219	.297	-
วิชาเอกสหวิชาชีพ	35	4.24	0.35	ภายในกลุ่ม	57.062	267	.214			
วิชาเอกอื่น ๆ	136	4.33	0.49	ผลรวม	57.583	269				

ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	n	\bar{X}	S.D.	Source of variance	ss	df	MS	F	Sig	Post Hoc
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม										
1-3 ปี	93	4.31	0.50	ระหว่างกลุ่ม	4.716	3	1.572	8.886**	.000	3,4>1
4-6 ปี	66	4.45	0.33	ภายในกลุ่ม	47.063	266	.177			
7-10 ปี	34	4.66	0.43	ผลรวม	51.779	269				
11 ปี ขึ้นไป	77	4.59	0.39							
ด้านการมีวิสัยทัศน์นวัตกรรม										
1-3 ปี	93	4.10	0.59	ระหว่างกลุ่ม	5.130	3	1.710	4.864**	.003	3>1,2
4-6 ปี	66	4.09	0.60	ภายในกลุ่ม	93.519	266	.352			4>2
7-10 ปี	34	4.50	0.48	ผลรวม	98.649	269				
11 ปี ขึ้นไป	77	4.28	0.64							
ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง										
1-3 ปี	93	4.20	0.53	ระหว่างกลุ่ม	6.547	3	2.182	9.320**	.000	3,4>1,2
4-6 ปี	66	4.31	0.42	ภายในกลุ่ม	62.285	266	.234			
7-10 ปี	34	4.61	0.45	ผลรวม	68.831	269				
11 ปี ขึ้นไป	77	4.52	0.50							
ด้านการมีความกล้าเสี่ยงต่อนวัตกรรม										
1-3 ปี	93	4.16	0.52	ระหว่างกลุ่ม	11.535	3	3.845	16.865**	.000	3,4>1
4-6 ปี	66	4.36	0.46	ภายในกลุ่ม	60.643	266	.228			3>2,4
7-10 ปี	34	4.79	0.38	ผลรวม	72.177	269				
11 ปี ขึ้นไป	77	4.51	0.48							
ด้านการมีกลยุทธ์นวัตกรรม										
1-3 ปี	93	4.12	0.56	ระหว่างกลุ่ม	5.790	3	1.930	6.801**	.000	3>1,2,4
4-6 ปี	66	4.19	0.51	ภายในกลุ่ม	75.488	266	.284			
7-10 ปี	34	4.59	0.48	ผลรวม	81.278	269				
11 ปี ขึ้นไป	77	4.29	0.54							

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 มีบทบาทและหน้าที่ให้การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ โดยคณะกรรมการหรือทีมจะประกอบไปด้วยบุคลากร

หลากหลายสาขาวิชาชีพ รวมทั้งครอบครัวมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการ ซึ่งครูผู้สอน ได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะจะมีการเปลี่ยนแปลงทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมได้เป็นอย่างดี (Special Education Administration Office, 2022) จึงทำให้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีส่วนสำคัญที่ทำให้ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 มีเกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน จากผลการศึกษารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องด้วยกลุ่มเครือข่ายที่ 1 ครูสามารถปรับตัว มีความยืดหยุ่นในด้านการเรียนการสอน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนผู้พิการ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ได้มีการจัดทำแผนการให้บริการกับผู้พิการเป็นรายบุคคล เพื่อการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกคนควรตระหนัก รับผิดชอบ ซึ่งครูที่มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมยังส่งผลให้สามารถริเริ่มคิดนวัตกรรมสิ่งใหม่ในด้านการเรียนการสอน ในการทำงาน ในการแก้ปัญหาต่างๆ สามารถพัฒนาตัวเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อมได้ดี และมีส่วนร่วมกับทีมได้ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ทำให้การมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมมีผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี สอดคล้องแนวคิดของ Marron, J. M., & Cunniff, D. (2014)) กล่าวว่า พฤติกรรมของครูที่แสวงหาความคิดใหม่ๆ วิธีการใหม่ๆ ในการทำงาน สามารถมองปัญหาได้หลายมุมมอง มองปัญหาให้เป็นโอกาสในการพัฒนาตัวเอง ซึ่งการเปลี่ยนปัญหาให้เป็นโอกาสก็เป็นผลที่ดีทำให้ครูในสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม และสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องได้ ทำให้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ต้นสิงห์ (2022) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรียา สรวงศิริ (Suangsri, S., 2021) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยนี้พบว่า ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน ไม่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ต่างกัน อาจเป็นเพราะ ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 มีความรู้ความสามารถในการให้บริการและดูแลผู้พิการ จากการเรียนการสอนในหลักสูตรเฉพาะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในศูนย์การศึกษาพิเศษ ทำให้สาขาวิชาเอกที่ครูได้รับจะมีความรู้ และทักษะความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ได้อยู่แล้ว ตั้งแต่เข้าเป็นนักศึกษาจนจบหลักสูตร จึงทำให้สาขาวิชาเอกที่ต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ ชนะเคน (Chanaken, J., 2016) ศึกษา การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยจำแนกตามสาขาการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. งานวิจัยนี้พบว่า ครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ ครูที่ปฏิบัติงานที่กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 7 ปี ขึ้นไปทำให้เกิดความชำนาญ และเข้าใจแผนการจัดการศึกษาและระบบการปฏิบัติงานกับผู้พิการได้อย่างมีคุณภาพ และสามารถแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าได้ จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การ

ทำงานที่มากกว่าจะมีความรู้และเข้าใจในการปฏิบัติงานได้ดีกว่าเช่นกัน ส่งผลให้ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ต้นสิงห์ (2022) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปองค์ความรู้

องค์ความรู้จากที่ครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1 มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน ในการเรียนการสอน ตาม ภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู

ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1

ที่มา: ผู้วิจัย, 2565

การถ่ายทอดและนำไปใช้ประโยชน์ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายอื่นๆ สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เพื่อพัฒนา ครูให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมให้มากขึ้น ด้วยการกำหนดกลยุทธ์ วางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อศูนย์การศึกษาพิเศษ

2. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ควรนำผลการวิจัยไปขยายผลและปรับใช้กับครูในสังกัด โดยให้ครูแต่ละศูนย์การศึกษาพิเศษ เริ่มต้นการพัฒนาตัวบุคคลให้มีความพร้อมในการสร้างนวัตกรรมพร้อมยกระดับคุณภาพทางการศึกษา

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูในการขับเคลื่อนและพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษและสถานศึกษาอื่นๆต่อไปได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเรื่องแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การสร้างนวัตกรรมของครูกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 1

References

- Adjei, D. (2013). Innovation leadership management. *International Journal of ICT and Management*, 1, 103-106.
- Chanakhen, J., (2015). *A study of innovative leadership Skill of school administrators at Phitsanulok primary educational service area office*. Independent Study Educational Administration Naresuan University.
- Marron, J. M., & Cunniff, D. (2014). What is an innovative educational leader?. *Contemporary issue in education research—second quarter*, 7(2), 146-148.
- Yuenying, P.,(2020). Innovation Leadership of School Administrators UbonRatchathani Technical Colleg. *Journal of Educational Innovation and Research* 4(3), 330-344.
- Porter-O'G.T., & Malloch, K. (2010). *Innovation Leadership: Creating the Landscape of Healthcare*. Sudbury, Master of Arts: Jones & Bartlett Learning.
- Suangsir, S.,(2021). *Innovative Leadership Components of Teacher Under Office of Udonthani Primary Education Area 2*. Thesis for the Master of Education Program in Educational Administration and Quality Development Khon Kaen University.
- Tansing, S.,(2021). *Innovative Leadership of School Administrators under the Jurisdiction of Sisaket Primary Educational Service Area Office Region 4*. Master of Education Program in Educational Administration Sisaket Rajabhat University.
- Special Education Bureau. (2022). *General information of Special Education Center, Special Education Bureau*. Retrieved September 10, 2022, from <http://special.obec.go.th/article2.php>
- Weiss, S. D. & Legand, P. C. (2011). *Innovative intelligence*. Ontario: John Wiley & Sons.

